

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 11. januar 2022
(OR. en)

5152/22

LIMITE

AGRI 4
AGRIORG 2
WTO 4

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: Rådet

Vedr.: Handelsrelaterede landbrugsspørgsmål
– *Udveksling af synspunkter*

Med henblik på samlingen i Rådet for Landbrug og Fiskeri den 17. januar 2022 følger vedlagt til delegationerne et baggrundspapir som hjælp til at forberede drøftelsen af ovennævnte punkt.

Handelsrelaterede landbrugsspørgsmål

1. **60 år** efter den første gennemførelse af den fælles landbrugspolitik er Den Europæiske Union verdens største eksportør og den tredjestørste importør af landbrugsfødevarer i verden. Disse gode resultater er åbenlyst forbundet med den fælles landbrugspolitik, som støtter konkurrenceevne og innovation og produktion af sikre og nærende produkter af høj kvalitet produceret på bæredygtig vis, og som samtidig kontinuerligt tilpasser sig for at kunne opnå dette til de lavest mulige omkostninger og på den mindst mulige handelsforvridende måde, hvilket således gør det nemmere for EU at overholde forpligtelser vedrørende international udvikling som f.eks. systemet af generelle toldpræferencer (GSP) og initiativet "anything but arms".
2. Disse indirekte handelsrelaterede resultater i forbindelse med den fælles landbrugspolitik har sammen med den vellykkede håndtering af de seneste udfordringer forbundet med covid-pandemien med hensyn til sikring af tilgængeligheden af fødevarer til de europæiske forbrugere, navnlig når det anskues i tilknytning til den nyligt vedtagne reform af den fælles landbrugspolitik og den fælles erklæring, som Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen har vedtaget inden for rammerne af reformaftalen (14190/21 ADD 1), endnu en gang vist, hvilken vigtig supplerende rolle Rådet for Landbrug og Fiskeri og dets forberedende organer har i udformningen af EU's handelspolitik for så vidt angår spørgsmål, der påvirker de sektorer, som hører under dens kompetence. Dette gælder navnlig, når det drejer sig om at foreslå gode løsninger for alle interessenter og samtidig overholde centrale prioriteter vedrørende fødevarer sikkerhed, bæredygtig udvikling og bekæmpelse af klimaændringer og sideløbende hermed understøtte Unionens internationale forpligtelser og politiske initiativer, navnlig vedrørende handel og bæredygtig udvikling, frem for at bringe dem i fare.
3. I den forbindelse har Rådet for Landbrug og Fiskeri gentagne gange understreget, at det er vigtigt at opfylde EU's forpligtelser i henhold til det internationale regelbaserede system og over for partnerlandene, men at det er lige så vigtigt at beskytte landbrugssektorens konkurrenceevne over for protektionistiske foranstaltninger som følge af handelstvister eller andre udenrigspolitiske beslutninger og sikre, at importerede landbrugsprodukter overholder europæiske standarder.

4. Rådet for Landbrug og Fiskeri blev senest orienteret om den nylige udvikling i handelsrelaterede landbrugsspørgsmål på samlingen i november 2021. Det er værd at nævne den efterfølgende udvikling og samtidig give et resumé af den tidligere udvikling.
5. Forhandlingerne om det mulige resultat af **WTO's** Ministerkonference (MC12) fortsætter, efter at den blev udsat sidste november. De fire vigtigste spørgsmål på dagsordenen er handel og sundhed, fiskerisubsidier, institutionel reform af WTO og landbrug. Der er endnu ikke blevet fastsat en ny dato, selv om Indien har anmodet om, at der afholdes en virtuel ministerkonference for at behandle spørgsmålet om WTO's indsats over for den nuværende pandemi, navnlig for så vidt angår komponenten intellektuel ejendom (handel og sundhed). Med hensyn til landbrugsdelen er alle de spørgsmål, som skulle have været drøftet i november, fortsat på dagsordenen, herunder forbedringer af gennemsigtigheden, indenlandsk støtte, eksportkonkurrence/-restriktioner, offentlig oplagring og markedsadgang. Eftersom der er betydelige forskelle mellem WTO-medlemmernes holdninger, er det mest sandsynlige resultat af MC12 imidlertid et sæt arbejdsprogrammer, der skal være retningsgivende for fremtidige forhandlinger uden at foregribe resultaterne. Forbedringer af gennemsigtigheden kan være en del af et sådant resultat sammen med en aftale om et element af eksportrestriktioner (i det væsentlige forslaget til Verdensfødevareprogrammet), arbejdsprogrammer om handelsforvridende indenlandsk støtte og muligvis om markedsadgang samt om spørgsmålet om offentlig oplagring. Et vellykket udfald er muligt, men ikke sikkert, navnlig som følge af divergerende holdninger mellem visse centrale WTO-medlemmer. EU vil fortsat samarbejde konstruktivt med de andre WTO-medlemmer for at bygge videre på de fremskridt, der er opnået, og undgå tilbagegang i forhandlingerne. Selv om MC12 blev udsat, blev der den 15. december 2021 iværksat en række plurilaterale initiativer, herunder tre initiativer vedrørende handel og miljømæssig bæredygtighed, hvor Den Europæiske Union har afgivet tilsagn om at styrke handelens rolle i kampen mod klimaændringer og i miljøbeskyttelse. Kommissionens ledende næstformands, Valdis Dombrovskis', opfordring til at opbygge en international koalition af handelsministre til at fremme handel med grønne varer og tjenesteydelser og til at indkalde til et ministermøde om handel, klima og bæredygtighed i 2022 er knyttet til disse bestræbelser.

6. For så vidt angår **WTO's fordeling af toldkontingenter** mellem EU og Det Forenede Kongerige efter brexit blev der indgået og undertegnet en aftale med Australien den 4. oktober 2021. Aftalen med New Zealand blev også parferet lige inden jul og vil snart blive forelagt for Rådet med henblik på formel godkendelse. Der var ingen yderligere konkret udvikling på dette område.
7. Hvad angår bilaterale forbindelser og forhandlinger, blev der efter resultatet af handels- og teknologirådet mellem **USA og EU** og G20-mødet i Firenze undertegnet en administrativ aftale på teknisk plan om samarbejde mellem GD AGRI og det amerikanske landbrugsministerium om at gøre en fælles indsats og samarbejde om udveksling af viden og oplysninger samt fremme gensidig forståelse i forbindelse med de globale landbrugsudfordringer, som vi begge står over for. Denne aftale supplerer dialogerne med andre vigtige partnere som Kina, Japan, Canada og andre, som alle vil blive indbudt til dialog i 2022.
8. Med hensyn til FTA skrider forhandlingerne med **New Zealand** godt frem med det mål at få dem afsluttet snarest muligt, men de pågår endnu. Kommissionen har tilkendegivet, at det – via toldkontingenter – vil være nødvendigt at give yderligere, om end beskedne, indrømmelser vedrørende markedsadgang for mejeri- og oksekødsprodukter, på betingelse af at andre offensive EU-holdninger accepteres, herunder medlemsstaternes seneste anmodninger om geografiske betegnelser. Dette vil være en del af bestræbelserne på at sikre en endelig aftale under de afsluttende forhandlinger, der forventes senere i 2022. Aftalen med New Zealand forventes også at indeholde de mest avancerede bestemmelser om bæredygtig udvikling, herunder en henvisning til klimaforpligtelserne fra Paris, fødevarer-systemer og dyrevelfærd som grundlæggende elementer i aftalen under hensyntagen til resultatet af Kommissionens igangværende revision af 15-punktshandlingsplanen for kapitlerne i frihandelsaftalerne om bæredygtig udvikling, som skal afsluttes i juni.
9. Der er også medtaget en revisionsklausul på grundlag af 15-punktshandlingsplanen for bæredygtig udvikling og gennemførelsen af Parisaftalen i forhandlingerne med **Chile**, som netop er blevet afsluttet på teknisk plan. Kommissionen forelagde de aftalte bestemmelser om adgang til landbrugsmarkedet og om geografiske betegnelser i aftalen mellem EU og Chile for medlemsstaterne på tekniske ad hoc-møder i slutningen af 2021.

10. Derudover vil FTA-forhandlingerne med **Indien** på grundlag af Rådets eksisterende forhandlingsmandat (som kan revideres efter relevante politiske retningslinjer) blive genoptaget i begyndelsen af 2022 sammen med separate forhandlinger om en aftale om geografiske betegnelser. Til gengæld er der ikke sket afgørende fremskridt i forhandlingerne med **Indonesien**, mens forhandlingerne med **Australien** kun skrider langsomt frem, og en yderligere forhandlingsrunde er berammet til foråret. Rådet har endnu ikke godkendt resultaterne af FTA-forhandlingerne med **Mexico** og **Mercosur**.
11. Hvad angår visse bilaterale spørgsmål om markedsadgang, lægger Kommissionen også fortsat pres på **Rusland** for at få præciseret anvendelsen af landets nye lovgivning om mærkning af vin med henblik på ikke at påvirke Unionens geografiske betegnelser, herunder "champagne", på det russiske marked. Det russiske forbud mod et stort antal europæiske landbrugsprodukter finder fortsat anvendelse. Kommissionen vil ligeledes anmode om konsultationer med Rusland i forbindelse med WTO's bilæggelse af tvister om toldkontingenter for træ, efter at Rusland reelt fjernede dem for nylig og derved hævede de eksportafgifter på træ, der finder anvendelse på EU. Fra den 1. januar 2022 har de **belarusiske myndigheder** også indført et forbud mod bestemte former for landbrugseksport fra EU og derved indirekte begrænset adgangen til det russiske marked yderligere, eftersom en række europæiske landbrugsprodukter blev kanaliseret til Rusland gennem Belarus efter forbuddet i 2014.
12. EU's eksport af landbrugsfødevarer til **Det Forenede Kongerige** er i mellemtiden nået tilbage til niveauet før brexit, mens dette ikke er tilfældet for EU's import fra Det Forenede Kongerige. Konsekvenserne af den nyligt indførte toldprocedure for EU's eksport til Det Forenede Kongerige, anvendelsen af fuldstændige SPS-kontroller i 2022 og Det Forenede Kongeriges aftaler med andre handelspartnere som Australien og New Zealand, som indebærer, at der indrømmes en betydelig adgang til Det Forenede Kongeriges marked for landbrugsprodukterne fra disse lande, kan endnu ikke vurderes. Samtidig har Kommissionen indledt intensive forhandlinger med Det Forenede Kongerige for at finde frem til langsigtede løsninger, der er aftalt i fællesskab, i forbindelse med gennemførelsen af protokollen om Irland/Nordirland uden dog at indlede genforhandlinger om bestemmelserne heri eller bringe dens vigtigste politiske mål i fare. Der er også påbegyndt forhandlinger med Det Forenede Kongerige om forbindelserne med Gibraltar.

13. Endelig gøres der fremskridt med arbejdet i Kommissionen med den rapport, som Rådet og Europa-Parlamentet har anmodet om i tilknytning til forhandlingerne om vedtagelsen af forslagene til reform af den fælles landbrugspolitik, om en vurdering af "begrundelsen for og den juridiske gennemførlighed af at anvende EU's sundheds- og miljøstandarder (herunder dyrevelfærdsstandarder samt processer og produktionsmetoder) på importerede landbrugsprodukter og landbrugsfødevarer og identificere konkrete initiativer til at sikre en bedre sammenhæng i deres anvendelse i overensstemmelse med WTO-reglerne".
- Kommissionen har meddelt, at den er parat til at fremlægge nogle foreløbige resultater i løbet af de første tre måneder af det franske formandskab. Den endelige rapport bør foreligge i juni.

Afsluttende bemærkninger

14. I lyset af disse udviklinger vil det være hensigtsmæssigt, at Rådet på sin første samling i 2022 drøfter kursen for EU's handelsforbindelser med tredjelande på landbrugsområdet på bilateralt og multilateralt plan.
15. I betragtning af den nylige vedtagelse af reformen af den fælles landbrugspolitik med betydeligt styrkede bæredygtigheds- og miljøegenskaber kan ministrene benytte lejligheden til at kommentere den aktuelle situation i de bilaterale og multilaterale forhandlinger og andre EU-initiativer, navnlig med hensyn til, hvordan 2030-dagsordenen og den internationale bæredygtige udvikling kan fremmes yderligere, samtidig med at det undgås, at de europæiske producenter stilles forholdsvis ringere, og således at den europæiske produktionsmodel fremmes, og de gode resultater af den fælles landbrugspolitik eksporteres.